EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

7. juuli 2005 *

Kohtuasjas C-153/03,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Cour de cassation'i (Luksemburg) 6. märtsi 2003. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. aprillil 2003, menetluses

Caisse nationale des prestations familiales

versus

Ursula Weide, abielunimi Schwarz,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (ettekandja), M. Ilešič ja E. Levits,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: vanemametnik M. Múgica Arzamendi,

arvestades kirjalikus menetluses ja 24. juuni 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— Caisse nationale des prestations familiales, esindajad: advokaadid D. Spielmann ja H. Dupong,

— Luksemburgi valitsus, esindajad: P. Gramegna,

— Saksamaa valitsus, esindajad: W.-D. Plessing ja A. Tiemann,

— Austria valitsus, esindaja: H. Dossi,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: H. Michard ja D. Martin,

olles 15. juuli 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes, muudetud ja kaasajastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 (EÜT 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3, edaspidi „määrus nr 1408/71"), artikli 76 tõlgendamist.

2 Nimetatud taotlus esitati kohtuvaidluses Caisse nationale des prestations familiales du Grand-Duché de Luxembourg'i (Luksemburgi Suurhertsogiriigi riiklik perehüvitiste kassa, edaspidi „CNPF") ja Saksa kodaniku U. Weide vahel seoses Luksemburgi õiguskorras ette nähtud lapsekasvatustoetuse maksmisega.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

3 Määruse nr 1408/71 artikli 1 punkti u alapunkti i kohaselt:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

u) i) *perehüvitis* — kõik perekonna väljaminekute katmiseks antavad rahalised või mitterahalised hüvitised, mida antakse artikli 4 lõike 1 punktis h osutatud õigusaktide alusel, välja arvatud II lisas osutatud spetsiaalsed sünni- või lapsendamistoetused".

[Siin ja edaspidi on osundatud määrust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes]

4 Vastavalt määruse nr 1408/71 artikli 4 lõike 1 punktile h kohaldatakse kõnealust määrust kõigi õigusaktide suhtes, mis reguleerivad perehüvitisi puudutavaid sotsiaalkindlustusliike.

5 Nimetatud määruse artikkel 13 sätestab:

„1. Isikud, kelle suhtes on käesolev määrus kohaldatav, alluvad üksnes ühe liikmesriigi õigusaktidele, arvestades artiklis 14c sätestatut. Kõnealused õigusaktid määratakse kindlaks vastavalt käesoleva jaotise sätetele.

2. Arvestades artiklites 14–17 sätestatut:

a) liikmesriigi territooriumil töötava isiku suhtes kehtivad selle riigi õigusaktid, seda ka juhul, kui ta elab teise liikmesriigi territooriumil või kui tema tööandjaks oleva äriühingu või isiku registrisse kantud asukoht või peamine tegevuskoht asub teise liikmesriigi territooriumil;

[...]"

6 Määruse nr 1408/71 artikkel 73 näeb ette:

„Töötajal või füüsilisest isikust ettevõtjal, kelle suhtes kehtivad liikmesriigi õigusaktid, on õigus saada teise liikmesriigi territooriumil elavate pereliikmete eest esimese riigi õigusaktides ettenähtud perehüvitisi, nii nagu elaksid pereliikmed selles riigis ning arvestades VI lisa sätteid."

7 Sama määruse artikkel 76 pealkirjaga „Prioriteetsusreeglid juhuks, kui asjas pädeva liikmesriigi õigusnormidest tulenev õigus saada perehüvitist kattub pereliikmete elukohajärgse liikmesriigi õigusnormidest tuleneva õigusega" sätestab:

„1. Kui samaaegselt samale pereliikmele tema kutse- või äritegevuse tõttu makstakse perehüvitist pereliikmete elukohajärgse liikmesriigi territooriumil kehtivate õigusaktide alusel, siis õigus saada teise liikmesriigi õigusaktide kohast perehüvitist artiklite 73 või 74 alusel peatatakse esimesena nimetatud liikmesriigi õigusaktide alusel makstava summa ulatuses.

2. Kui hüvitisi ei taotleta liikmesriigis, kelle territooriumil pereliikmed elavad, võib teise liikmesriigi pädev asutus lõike 1 sätteid kohaldada nii, nagu oleksid hüvitised määratud esimeses liikmesriigis."

8 Nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määruse (EMÜ) nr 574/72, millega on kehtestatud määruse nr 1408/71 rakendamise kord, muudetud ja kaasajastatud määrusega nr 118/97 (edaspidi „määrus nr 574/72"), artikli 10 pealkirjaga „Töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kohaldatavad reeglid juhul, kui kattub õigus saada perehüvitist või peretoetust" lõige 1 sätestab:

„a) Liikmesriigi õigusaktide alusel tekkiv õigus perehüvitisele või peretoetusele, mis ei ole seotud sotsiaalkindlustuse, töötamise või ettevõtlusega, peatatakse nende hüvitiste ulatuses, mis on samaaegselt samale pereliikmele kohaldatavad üksnes teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktide või määruse artiklite 73, 74, 77 või 78 alusel.

b) Kui aga kutse- või äritegevusega tegeletakse esimese liikmesriigi territooriumil:

i) kui perehüvitiseks õigustatud või seda saavale isikule makstakse hüvitist üksnes teise liikmesriigi siseriiklike õigusaktide või määruse artiklite 73 või 74 alusel, siis üksnes selle teise liikmesriigi siseriiklikest õigusaktidest või nimetatud artiklitest tulenev õigus perehüvitisele peatatakse pereliikme elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud perehüvitise summa ulatuses. Hüvitised maksab liikmesriik, kelle territooriumil pereliige elab;

[...]".

[Siin ja edaspidi on osundatud määrust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes]

9 Vastavalt määruse nr 574/72 artiklile 114 pealkirjaga „Ajutise hüvitise maksmine vaidluse korral, millise riigi õigusakte tuleb kohaldada või milline asutus peaks andma hüvitist":

„Kahe või enama liikmesriigi asutuste või pädevate võimuorganite vahelise vaidluse korral selle üle, millise riigi õigusakte tuleb määruse II jaotise alusel töötaja suhtes kohaldada, või selle üle, milline asutus peaks andma hüvitist, saab kõnealune isik, kes vaidluse puudumise korral võib hüvitist taotleda, elukohajärgse asutuse kohaldatavates õigusaktides ettenähtud hüvitist, või kui see isik ei ela ühegi asjaomase liikmesriigi territooriumil, hüvitist vastavalt õigusaktidele, mida kohaldab asutus, kellele isiku taotlus on kõigepealt esitatud."

Siseriiklikud õigusnormid

Luksemburgi õigusnormid

10 1. augusti 1988. aasta lapsekasvatustoetuste seaduse põhikohtuasjas kohaldatava muudetud redaktsiooni (edaspidi „1988. aasta seadus") artikli 2 lõike 1 kohaselt:

„Õigus lapsekasvatustoetusele on isikul, kes:

a) omab registreeritud elukohta Luksemburgi Suurhertsogiriigis ja seal ka tegelikult elab;

b) kasvatab enda juures üht või mitut last, kelle eest taotlejale või temaga koos elavale abikaasale makstakse peretoetusi ning kes vastab peretoetusi ja riikliku perehüvitiste kassa asutamist käsitleva 19. juuni 1985. aasta muudetud seaduse artikli 2 nõuetele;

c) tegeleb peamiselt kodus laste kasvatamisega ning ei tööta kutsealaselt ega saa hüvitist töölt eemalolemise eest.

[...]".

Saksamaa õigusnormid

11 Vastavalt lapsekasvatustoetuste ja lapsehoolduspuhkuste seaduse (Bundeserziehungsgeldgesetz) 31. jaanuari 1994. aasta redaktsiooni (BGBl. 1994 I, lk 180), muudetud 24. märtsi 1997. aasta seadusega (BGBl. 1997 I, lk 594, edaspidi „BErzGG"), § 1 lõikele 1 on õigus lapsekasvatustoetusele igal isikul, kelle alaline või peamine elukoht asub seaduse territoriaalses kohaldamisalas, kelle ülalpeetav laps elab koos temaga, kes seda last ise hooldab ja kasvatab, ja kes ei tööta või ei tööta täisajaga.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

12 U. Weide töötas oktoobrist 1993 kuni maini 1998 Luksemburgis, elades kogu selle aja koos oma abikaasa ja esimese lapsega Saksamaal. Pärast teise lapse sündi 11. mail

1998 võetud sünnituspuhkust ja lühiajalist palgata puhkust otsustas huvitatud isik alates 1. oktoobrist 1998 kuni 15. maini 2000 pühenduda oma teise lapse kasvatamisele. Viimati nimetatud perioodi jooksul jäi U. Weide Luksemburgi sotsiaalkindlustuskoodeksi artikli 171 kohaselt töökohajärgses liikmesriigis kindlustatud isikuks. Samuti selgub toimiku materjalidest, et huvitatud isik töötas 16. maist kuni 30. septembrini 2000 uuesti oma endise tööandja juures Luksemburgis.

13 Saksamaa pädev asutus jättis rahuldamata U. Weide juunis 1998 esitatud taotluse BErzGG-s ette nähtud lapsekasvatustoetuste saamiseks. Seda tagasilükkavat otsust kinnitasid esimese ja teise astme kohtuna vastavalt nii Sozialgericht für das Saarland kui Landessozialgericht für das Saarland (Saksamaa).

14 Nende kohtute väitel vastab U. Weide tingimustele, mida BErzGG lapsekasvatustoetuse andmiseks esitab, kuid määruse nr 1408/71 artiklite 13 ja 73 kohaselt on see Luksemburgi Suurhertsogiriigi kui huvitatud isiku töökohajärgse liikmesriigi kohustus maksta oma õigusaktides ette nähtud lapsekasvatustoetust. Tõepoolest, määruse nr 1408/71 artikli 76 kohaldamise tingimused ei ole käesolevas asjas täidetud. Sozialgericht für das Saarland kinnitas siinkohal, et U. Weide õigus Saksamaa lapsekasvatustoetusele tuleneb tema elukohast Saksamaal, aga mitte huvitatud isiku kutsetegevusest selles samas liikmesriigis, vastupidiselt viimati mainitud sättele, mis seab hüvitise saamise tingimused lähtuvalt kutsetegevusest. Landessozialgericht für das Saarland leiab, et U. Weide abikaasa ei vastanud Saksamaa toetuste andmise tingimustele üksnes seetõttu, et ta tegutses kutsealaselt. Asjaomaste kohtute arvates ei ole määruse nr 1408/71 artikkel 76 käesolevas asjas seega kohaldatav.

15 U. Weide esitas CNPF-ile taotluse lapsekasvatustoetuse maksmiseks 1988. aasta seaduse alusel, kuid see taotlus jäeti 30. novembri 2000. aasta otsusega rahuldamata. Siiski määras CNPF huvitatud isikule täiendava hüvitise, mis vastas Saksamaal makstava lapsekasvatustoetuse määra ja 1988. aasta seaduses sätestatud kõrgeima määra vahele.

16 Kuna U. Weide vaidlustas kõnealuse otsuse Conseil arbitral des assurances sociales'is (Luksemburg), muutis viimati nimetatu seda otsust 7. detsembri 2001. aasta kohtuotsusega ja rahuldas 1988. aasta seaduses sätestatud lapsekasvatustoetuse kohta esitatud taotluse. Vastusena CNPF-i kaebusele kinnitas Conseil supérieur des assurances sociales (Luksemburg) nimetatud lahendit oma 27. mai 2002. aasta otsusega. Selle kohtuotsuse kohaselt oleks määruse nr 1408/71 artikkel 76 kohaldatav vaid juhul, kui U. Weidel oleks õigus perehüvitistele Saksamaal, millega ei ole tegemist käesolevas asjas, kuna huvitatud isik ei ole kunagi Saksmaal töötanud ega makse maksnud. Niisiis peab määruse nr 1408/71 artiklite 13 ja 73 kohaselt lapsekasvatustoetust maksma töökohajärgne liikmesriik.

17 CNPF kaebas seepeale edasi Cour de cassation'ile, kes otsustas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [...] määruse nr 1408/71 [...] artiklit 76 tuleb tõlgendada selliselt, et see on kohaldatav ainult juhul, kui võõrtöötajal on õigus perehüvitistele töökohajärgse liikmesriigi ja pereliikmete elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas töökohajärgse liikmesriigi asutused võivad peatada õiguse perehüvitistele, kui nad leiavad, et elukohajärgses liikmesriigis perehüvitiste andmisest keeldumine on vastuolus ühenduse õigusega?

3. Kui vastus esimesele küsimusele on eitav, siis kas eespool viidatud artikkel 76 võimaldab töökohajärgsel liikmesriigil kohaldada õiguste samaaegset kohaldamist välistavat sätet, kui võõrtöötaja abikaasa saab samalaadseid hüvitisi või tal on nende saamise õigus pereliikmete elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel?"

Eelotsuse küsimused

18 Kõigepealt märgib kohus, et nii BErzGG-s (10. oktoobri 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-245/94 ja C-312/94: Hoever ja Zachow, EKL 1996, lk I-4895, punktid 18–27) kui 1988. aasta seaduses ette nähtud lapsekasvatustoetus, mis on üldjoontes sarnane Saksamaa lapsekasvatustoetusega, vastavad tingimustele, mille alusel neid võiks käsitleda „perehüvitisena" määruse nr 1408/71 artikli 4 lõike 1 punkti h tähenduses.

19 Siiski on Euroopa Kohus juba sedastanud, et määruse nr 1408/71 artiklis 13 sätestatud kord alluda üksnes töökohajärgse liikmesriigi õigusaktidele ei takista teatud hüvitiste suhtes kohaldamast sama määruse erisätteid (vt eelkõige 9. detsembri 1992. aasta otsus kohtuasjas C-119/91: McMenamin, EKL 1992, lk I-6393, punkt 14).

20 Mis puutub perehüvitistesse, siis määruse nr 1408/71 artikkel 73 määrab kindlaks, et töötajal, kelle suhtes kehtivad liikmesriigi õigusaktid, on õigus saada teise liikmesriigi territooriumil elavate pereliikmete eest esimese riigi õigusaktides ettenähtud perehüvitisi nii, nagu elaksid pereliikmed selles riigis.

21 Sama määruse artikkel 76, millele osutavad ka eelotsuse küsimused, sisaldab — nagu ka tema pealkirjast nähtub — „[p]rioriteetsusreegl[e]id juhuks, kui asjas pädeva liikmesriigi õigusnormidest tulenev õigus saada perehüvitist kattub pereliikmete elukohajärgse liikmesriigi õigusnormidest tuleneva õigusega".

22 See säte hõlmab täpsemalt olukordi, kus „samaaegselt samale pereliikmele tema kutse- või äritegevuse tõttu makstakse perehüvitist pereliikmete elukohajärgse liikmesriigi territooriumil kehtivate õigusaktide alusel". Järelikult on selle sätte kohaldumiseks vajalik, et perehüvitisi maksaks elukohajärgne liikmesriik lähtuvalt asjaomase isiku kutsetegevusest.

23 Nii toimiku materjalidest kui ka Euroopa Kohtule esitatud märkustest nähtub, et U. Weidega sarnases olukorras olev isik võib määruse nr 1408/71 artikli 73 kohaselt saada lapsekasvatustoetust 1988. aasta seaduse alusel, kuna Luksemburgis on ta töötaja, kelleks ta jääb seni, kuni ta on kaetud mõne Luksemburgi sotsiaalkindlustusskeemiga (vt selle kohta 7. juuni 2005. aasta kohtuotsus C-543/03: Dodl ja Oberhollenzer, EKL 2005, lk I-5049, punkt 30) ja samas vastab elukohajärgse liikmesriigi, nimelt Saksamaa Liitvabariigi, õigusaktides lapsekasvatustoetuse

saamiseks vajalikele tingimustele, mille kohaselt õigus selliseks toetuseks lähtub mitte niivõrd kutsetegevusest, kuivõrd elukohast Saksamaal.

24 See oletus, mille kohaselt õigus perehüvitistele elukohajärgses liikmesriigis ei ole seotud sotsiaalkindlustuse, töötamise või ettevõtlusega, vaid elukohaga, on ette nähtud määruse nr 574/72 artiklis 10.

25 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale võib eelotsuse küsimuse esitanud kohtule asjakohase vastuse andmiseks taotleda Euroopa Kohtult selliste ühenduse õigusnormide arvestamist, millele siseriiklik kohus ei ole küsimuses viidanud (vt eelkõige 12. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-60/03: Wolff & Muller, EKL 2004, lk I-9553, punkt 24).

26 Sellisel juhul on kohane käesoleva asja hindamisel arvesse võtta määruse nr 574/72 artiklis 10 ette nähtud „kattumisvastaseid" sätteid.

27 Kõigepealt tuleb meenutada, et olenemata eelotsuse küsimustele antavast vastusest, näeb määruse nr 574/72 artikkel 114 põhikohtuasjaga sarnases olukorras ette, et elukohajärgse liikmesriigi asutus peab kuni selle asutuse ja teise liikmesriigi vahelise

vaidluse lõppemiseni igal juhul ajutiselt maksma kohaldatavates õigusaktides ette nähtud hüvitist, käesoleval juhul BErzGG-s sätestatud lapsekasvatustoetust.

28 Nagu Euroopa Kohus on eespool viidatud kohtuotsuse McMenamin punktides 17 ja 18 esile toonud, et kuigi määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punktis a esitatud „kattumisvastaste" sätete kohaselt töökohajärgses liikmesriigis makstavatel toetustel on prioriteet elukohajärgses liikmesriigis makstavate toetuste ees, mis seetõttu peatatakse, näeb sama määruse artikli 10 lõike 1 punkti b alapunkt i kutsetegevuse korral elukohajärgses liikmesriigis ette vastupidise korra, mille kohaselt õigus saada elukohajärgse liikmesriigi poolt makstavatele toetustele prevaleerib õiguse üle saada töökohajärgse liikmesriigi poolt makstavaid toetusi, mis seega peatatakse.

29 Sama kohtuotsuse punktis 19 sedastas Euroopa Kohus, et viimati nimetatud sätte kohaselt peab seda prioriteetsust muutva kutse- või äritegevusega elukohajärgses liikmesriigis tegelema „perehüvitisteks ja -toetusteks õigustatud isik või isik, kellele neid makstakse".

30 Euroopa Kohus on seda fraasi tõlgendanud vastavalt seadusandja tahtele, nimelt et lapsi hooldava isiku, veel täpsemalt määruse nr 1408/71 artikli 73 kohaselt õigustatud isiku abikaasa kutsealane tegevus laste elukohajärgses liikmesriigis peatab määruse nr 574/72 artikli 10 alusel õiguse määruse nr 1408/71 artiklis 73 ette nähtud toetustele nende samaliigiliste toetuste ulatuses, mida elukohajärgses liikmesriigis tegelikult makstakse, olenemata sellest, kes elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide kohaselt on peretoetusteks otseselt õigustatud isik (eespool viidatud kohtuotsus McMenamin, punktid 20–27).

31 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 39 esile toonud ja nagu muu hulgas nähtub eespool viidatud kohtuotsuse Dodl ja Oberhollenzer punktist 60, siis määruse nr 574/72 artiklis 10 tehtud muudatused seoses selle sätte eespool viidatud kohtuotsuses McMenamin kohaldatud sõnastusega ei mõjuta selle tõlgendamist.

32 Seega, nagu Euroopa Kohus on juba eespool viidatud kohtuotsuse Dodl ja Oberhollenzer punktis 64 sedastanud, et juhul, kui lapsi hooldav isik ja eelkõige selle töötaja abikaasa või elukaaslane, kellel on õigus saada nii töö- kui elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide kohaselt perehüvitisi samal perioodil sama pereliikme eest, tegeleb kutse- või äritegevusega elukohajärgses liikmesriigis, siis määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti b alapunkti i alusel maksab perehüvitist see liikmesriik, olenemata sellest, kellel on nimetatud liikmesriigi õigusaktide kohaselt otseselt õigus peretoetust saada. Sellises olukorras töökohajärgse liikmesriigi kohustus maksta perehüvitist peatatakse elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud perehüvitise summa ulatuses.

33 Järelikult sätestab põhikohtuasjaga sarnases olukorras määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti b alapunkt i, et määruse nr 1408/71 artikli 73 kohaselt 1988. aasta seaduse alusel lapsekasvatustoetuseks õigustatud isiku abikaasa kutsetegevuse tõttu laste elukohajärgses liikmesriigis, käesoleval juhul Saksamaa Liitvabariigis, peatatakse määruse nr 1408/71 artiklis 73 ette nähtud õigused toetustele elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud perehüvitise summa ulatuses, isegi kui neid toetusi tuleb maksta Luksemburgi õigusaktide alusel õigustatud isikule ja mitte tema abikaasale.

34 Seega tuleb esitatud küsimustele vastata, et määruse nr 574/72 artikli 10 lõike 1 punkti b alapunkti i tuleb tõlgendada selliselt, et määruse nr 1408/71 artikli 73 kohaselt perehüvitiseks õigustatud isiku abikaasa kutsetegevuse tõttu laste elukohajärgses liikmesriigis peatatakse viimati nimetatud sättes ette nähtud õigus toetustele elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud perehüvitise summa ulatuses ja olenemata sellest, kellel on selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt otseselt õigus peretoetust saada.

Kohtukulud

35 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määruse (EMÜ) nr 574/72, millega on kehtestatud määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes rakendamise kord, muudetud ja kaasajastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97, artikli 10 lõike 1 punkti b alapunkti i tuleb tõlgendada selliselt, et nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71, muudetud ja kaasajastatud määrusega nr 118/97, artikli 73

kohaselt perehüvitiseks õigustatud isiku abikaasa kutsetegevuse tõttu laste elukohajärgses liikmesriigis peatatakse viimati nimetatud sättes ette nähtud õigus toetustele elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud perehüvitise summa ulatuses ja olenemata sellest, kellel on selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt otseselt õigus peretoetust saada.

Allkirjad